

В ход е подготовката на XI конгрес на СВВБ

На 17 и 18 юни т.г. в София, в ЦВК, ще се проведе редовния XI конгрес на Съюза на ветераните от войните на България (СВВБ). Публикуваме проекта на отчетния доклад на ЦУС за периода между двата конгреса.

Прект на отчетен доклад на ЦУС за периода между X и XI конгрес

Уважаеми държавни ръководители,

Уважаеми гости – дами и господа,

Скъпи делегати на Единадесетия конгрес на

Съюза на ветераните от войните на България,

1. Въведение

Изминаха трите години след X-я конгрес на СВВБ, (на 21 и 22 юни 2016г.), години посветени на изпълнение на неговите решения. Пет месеца след X-я конгрес на пленум на СВВБ, състоял се на 20.11.2016г., се приема първия отчет за изпълнение на решенията на конгреса. Втори отчетен доклад за изпълнение на неговите решения се приема на 01.12.2017 г. В края на 2018 г. се приема трети отчетен доклад. В тези доклади много конкретно са отбелязани всички проведени мероприятия на централно, областно и общинско ниво. Приети са и съответни решения за понататъшната ни работа. Това значително облекчава работата на днешния ни конгрес.

Корените на нашия съюз са от края на 19-ти век, от дружествата на опълченците и поборниците – борци за нашето освобождение от турско робство и утвърждаване на Българската държавност. Първият предвестник на Съюза е „централното поборническо-опълченско дружество „Шипка“.

След многобройните войни, които е водила България и през 1926, 1927, 1934, 1941 г. в различни райони на нашата страна се раждат много нови формирования на запасните воители и участници във войната с основна цел провеждането на родолюбива и социално-защитна дейност.

България е участвала в заключителния етап на Втората световна война с около 380 000 воители, на които през 1984г. са им дадени удостоверения за участие във войната.

Първият учредителен конгрес на „Съюз на участниците в Отечествената война“ (СУОВ 1941-1945 г.) се провежда на 07.03.1990 г. от инициативен комитет с председател ген.Цоко Колев, който е избран за първи председател на Съюза. Тогава живите ветерани са били около 300 000 души. Датата 7 март 1990 г. приемаме като рождена дата на нашия Съюз. През 2015 г. тържествено беше чествана 25-та годишнина на Съюза. Догодина – 2020г. следва да се отбележи неговата 30 годишнина.

Принципните положения за същността, целите и задачите на Съюза са заложили в Устава и Закона на Съюза. Уставът определя Съюза като

„юридическо лице с нестопанска цел и е национална, независима, непартийна, самоуправляваща се организация за осъществяване на общественно-полезна, социална и патриотична дейност.“

Член 6-ти от Устава гласи: „Цели на Съюза са:

1. Да обединява ветераните от войните, потомците на участниците във войните на България и съмишлениците, и да осигурява участието им в процесите за общественно развитие на Република България.

2. Да възпитава българските граждани в преклонение пред героизма на българските воители, вяроност към българската бойна слава и национален дух, да съдейства за издигане на националното самочувствие за опазване на мира и териториалната цялост на страната.

3. Да бъде обществен коректив на държавното и местно управление в областта на социалната политика и родолюбивата дейност.

4. Да проявява инициатива пред органите на държавното и местното управление за решаване социалните и здравословните проблеми на ветераните.”

В Закона за ветераните от войните ясно се дефинира, че „ветеран от войните е лице, което като военнослужещ или доброволец е взел участие в бойните действия по време на война, водена от българската държава в защита на националните интереси и териториалната цялост на България“. В този закон се утвърждава и подчертава, че „държавата полага особени грижи за защита на моралните и социалните интереси, на престижа и достойнството на ветераните от войните”.

За реализацията на тези цели и задачи Съюзът през тези три години (от X-я конгрес до днес) работи в условията на твърде динамична и тревожна вътрешна и международна обстановка. Под влияние на външни сили националността и държавността на нашата страна е силно разстроена. Тревожни са опитите за забравя, подмяна и фалшифициране на нашата история на нашето героично минало. Заличиха се успехите ни в областта на образованието, културата, науката, здравеопазването, промишлеността и селското стопанство. Силно се занижи чувството за колективизъм, взаимопомощ и взаимно уважение. Нараснаха тревожните и отрицателни явления и случаи, като битови кражби, убийства, злополуки, заболяванията и смъртността, бягството на младите и талантливите от България. Силно намаля раждаемостта. Тревожен стана демографският проблем. Силно нарасна и продължава да расте броят на бедните трудещи се и пенсионерите. За сметка на тях расте броят на милионерите. Все по-тревожен става ромският проблем.

От години наред напрежението в международната обстановка не намалява. Не престават военните конфликти. Нарасна заплахата от война, от терористични акции и имигрантски ексцесии. Надига глава и неофашизма.

Сериозни динамични промени настъпиха и в самия Съюз. Живите ветерани от над 300 000 по времена I-я конгрес сега сме останали около 1000 и по-малко от 1000 до края на 2019 г. (по данни на НОИ) и всички над 90-годишна възраст, с нарушено здраве и старческа немощ. Нарасна обаче броят на членовете на нашият Съюз от потомци и съмишленици, които с желание и всеотдайност поеха решаването на задачите и проблемите на Съюза на ветераните от войната.

В такава вътрешна, международна и вътресъюзна обстановка е длъжен нашият Съюз да устоява, съхранява и разширява своята дейност за изпълнение на своите уставни и законови задължения.

2. Военно-родолюбивата и патриотична дейност между двата конгреса бе приоритетна задача на Съюза, свързана най-вече с отбелязване на исторически годишнини. Целта на централното и местните ръководства на Съюза бе съхраняване на историческата ни памет, разобличаване на фалшификациите и обогатяване на традициите.

Голяма част от мероприятията бяха във връзка с отбелязване на 100 години от края на Първата световна война, 140 години от създаването на Българската армия и годишнините от победата над хитлерофашизма.

Съюзът на ветераните от войните на България бе не само сред учредителите на Националния инициативен комитет за отбелязване на 100 години от Първата световна война, но и един от неговите най-активни участници. Проведоха се редица инициативи у нас и зад граница, посветени на героизма на българския войник. Отбелязани бяха годишнините на големите битки, като на много места бяха съпроводени с исторически възстановки. Ветерани и други членове на Съюза получиха юбилейни медали „100 години Първа световна война“. Продължи откриването на нови военни паметници, както и възстановяването на старите. Издадени бяха книги за участието на армията ни във войните и за отделни пълководци.

Пресен е примерът с излизането от печат на двутомното издание „Ехо от войните“ – разкази за живи ветерани от Втората световна война от съставители Константин Голев и Мариан Гяурски.

Въпреки трудностите на много места бе намерен подход за включване на млади хора в нашите мероприятия. По традиция това се прави успешно в Кърджали с похода на учениците по стъпките на бойната ни слава в Хисаря и на други места. Успяхме да привлечем и учениците от СУ „Ген. Владимир Стойчев“, които бяха с нас на Страцин и пред паметника на ген. Владимир Стойчев в София. Хубаво бе, че традиционните вече регионални срещи се посвещават на исторически годишнини.

Могат да се изброят редица мероприятия, организирани от Съюза или с активно участие на наши членове, като: автопоход по стъпките на Първа българска армия в Сърбия, Хърватия и Унгария, историческите

възстановки на Дравските боеве, операция „Деве баир” и „Дойранската епопея”, организиране и участие в шествието „Безсмъртен полк-България”, участието на наши представители в честването на Деня на победата в Москва, посещението на делегация на Съюза в Екатеринбургска област по покана на местната ветеранска организация, отбелязване на 75 години от Сталинградската битка, откриването на впечатляващия паметник на загиналите във войните в гр.Раковски, почитане паметта на загиналите във Втората световна война край Стражин и Страцин, панихидата на Архангелова задушница на българското военно гробище край с.Цапари Република Македония, откриването на паметник на полковник Борис Дрангов във Военна академия, участието на местните ръководства на Съюза в изграждането на ученическите гвардейски отряди, каквито вече има в Кърджали, Плевен, Смолян, Бургас, Батак, Айтос и Горна Оряховица.

Голяма част от тези прояви станаха факт благодарение на съвместната ни работа с Министерството на отбраната, респективно дирекция „Социална политика и политика по военно-патриотично възпитание” към Министерството на отбраната и с другите военно-патриотични организации. Централният управителен съвет заедно със Столичния съвет организираха още две посещения край Страцин, Република Македония. Такива посещения се провеждат и от други областни и общински организации.

Направени бяха определени стъпки за реализиране на старата идея за поставяне паметна плоча на загиналите в Страцино-Кумановската операция край с.Страцин. Установена бе връзка с парламента в Скопие, сдружението на запасните в Македония и кметовете на Куманово и Кратово, които участваха в едно от посещенията ни.

Много бяха културните прояви с военно-родолюбив характер в София, страната и чужбина. Само ще споменем представянето на новата книга на полковник професор Марин Калонкин „С разум и сърце. През годините” в Националния военноисторически музей, книгата „Военната памет на Разград” и др., фотоизложбата на мичман от запаса Димитър Бебенов в Плевен, фотоизложбите на световно известния унгарски художник Бахгет Искандер със снимки на наши ветерани в София и Харкан.

Добра традиция в цялата страна стана отбелязването на рождените дни на ветераните, връчването на поздравителни адреси, плакети на Съюза, ордени, медали и грамоти на министъра на отбраната и различни подаръци. Това е признак на уважение и признателност към тези хора. Всичко това е опит, който следва да бъде използван и в по-нататъшната ни работа. Съюзът трябва да продължава да бъде сред водещите организации в отбелязването на различни исторически годишнини, официални и национални празници. Много е важно да се засили работата по

съхраняване на воинската ни памет. В този смисъл стои на дневен ред както поддържането на военните паметници, така и организирането на чествания.

В следващите две години акцентът трябва да бъде върху 75 години от участието на Българската армия в заключителния етап на Втората световна война. Нека да направим така, че хората във всеки град и село да разберат, че с тях живеят ветерани от Втората световна война. Това може да стане само съвместно с общините и кметовете, като нашите инициативи влязат в техните планове. Военно-родолюбивата дейност е приоритет за Съюза на ветераните от войните на България и тя не бива нито за момент да се подценява.

3. Социални и здравни проблеми

Бързо намалява броя на живите ветерани и всички останали са на възраст над 90 години, а с възрастта нарастват здравните и социални проблеми. По данни на НОИ към 01.04.2019г. живите ветерани в цялата страна са 1024. Към днешна дата най-вероятно сме под 1000. Областите с по-малко от 10 живи ветерана са 7. Това са: Кърджали -3, Разград – 5, Силистра и Търговище – по 8, Добрич – 9, Смолян и Сливен – по 10. Броят на области без ветерани и тези с единици ветерани ще нараства. При този малък брой ветерани, би трябвало да няма нерешен здравословен и социален проблем на ветеран! Проблеми с ветераните ще имат областите София -302, Пловдив - 110, Варна – 63, Стара Загора – 55, Плевен и Кюстендил по 40, останалите 16 области са с между 10 -30 живи ветерани.

При направените посещения по домовете за стари хора и в разговорите с директорите и ветераните в тези домове, констатирахме добро отношение към ветераните, приемането им с предимство и месечно заплащане 30% от пенсията на ветерана. В някои по-големи домове, като тези в София – кв. Дървеница - с 300 легла, и кв. Горна баня – с 200, има пригодени стаи за болни. Това подсказва, че има реална възможност за формиране на звена с по 10-15 легла, които да функционират като хоспис.

До сега не е решен проблема с хосписите и остава като един от най-сериозните проблеми, които трябва да решим в скоро време, предвид нарасналите здравни и социални проблеми на застарелите и немощни ветерани, без възможност за домашно обслужване.

Всички областни ръководства са добре информирани по законовите права на ветераните, за наличните домове за стари хора и условията за прием, за субсидираните от държавата болници, за възможностите за финансово подпомагане от областните ръководства, от централното ръководство и от Министерството на отбраната, за услугите, които предлага Агенцията по социално подпомагане по домовете, за условията за получаване на храна от столовите и др. На много места в страната ветераните са подпомагани материално и финансово от кметствата и други организации, бизнесмени и фирми.

В годишните доклади и информации тези данни са цитирани много конкретно по области, имената на активисти и населени места и не се налага да ги повтаряме в този доклад., но във Вашите изказвания сте длъжни да споменете по-конкретно за успехите и проблемите Ви, за обмяна на опит в тази област.

Длъжни сме след този конгрес да решим всички социални и здравни проблеми на ветераните и за да стане това, ще се наложи да направим предложение пред Народното събрание за ново допълнение и изменение на Закона за ветераните от войните.

4. В международната си дейност през отчетния период СВВБ изпълняваше част от амбициозните цели и задачи от стратегическия план на ФМАС (Световна федерация на ветераните) за осигуряване на спокойни старини на ветераните и нашите решения от 10-я конгрес. Нашият съюз поддържа сравнително активни отношения със световната федерация и се информира за цялостната ѝ дейност чрез редовните писмени бюлетини, които получаваме, в които се отразяват всички новости, решения, резолюции, интересни прояви, отговори на въпроси, касаещи ветеранска дейност. ФМАС е федерация от 172 ветерански организации от 121 страни, представляващи около 45 милиона членове.

СВВБ е уважаван член на федерацията и участва в международните прояви. Не успяхме да участваме по финансови причини в 29^{та} асамблея, състояла се в Париж от 16-18 февруари тази година. От СВВБ изпратихме поздравителен адрес, писмено мнение по основните теми и предложения за резолюции, които бяха публикувани в интернет страницата на ФМАС. Получихме поздравления и благодарност за нашия принос и пожелания за добро бъдещо сътрудничество.

На 29-та асамблея бяха дискутирани на пленарни заседания два основни проблема. Първият проблем – за световния мир и националната сигурност – най-важна и основна задача на ветеранските организации. Вторият проблем е за здравеопазването и социалните грижи с акцент за грижите и лечението на ветерани, страдащи от социални, здравни, психологически и психиатрични късни ефекти от преживените войни.

При всички заседания и дискусии преобладаваше като основна задача – защитата на мира, активно участие срещу военните конфликти, тероризма, ксенофобията и неофашизма.

За СВВБ, през отчетния период, задачата за опазване на мира беше първостепенна задача. За нас ветераните, които познаваме ужасите на войната, знаем че всяка война е престъпление срещу живите, грабителство на нашето бъдеще, бъдещето на нашите деца. Ние се стараехме защитата на мира да се превърне в лична кауза за всички, по всяко време, не само при честванията на 9-ти май, края на войната и победата над хитлерофашизма и на 21 септември – международния ден на мира.

Историята е доказала, че колкото и жесток да е един конфликт, може да бъде спрян и мирът може да надделее. Колкото и да е трудно, ние сме длъжни да направим възможното, да превърнем 21 век на век без войни, век на Мира.

През последните години нашият Съюз, съвместно с другите патриотични организации и цялата наша общественост, чествахме 9 май – ден на победата във всички градове и големи селища с поклонение на паметници и мемориали и масов поход на „безсмъртния полк“.

Международния ден на мира – 21 септември, по призива на ООН и FMAC, се отбелязва и чества в цялата страна – в София, във всички областни градове и селища, с участието на Президентството, Министерски съвет, министерства, местната власт, обществени организации и др., с интересни инициативни (балони, гълъби, цветя, дискусии, спортни игри и др.) в София, Плевен, Пловдив, В.Търново, Ст.Загора, Кърджали, Варна и др.

През отчетния период организираната от FMAC ветеранска група на Югоизточните Балкани не прояви особена дейност. Контактите ни се осъществяваха при нашите пътувания по пътя на Първа българска армия и съвместни поклонения на паметници и мемориали на загинали наши ветерани в Македония, Сърбия, Хърватия и Унгария.

Постигнахме добра съвместна дейност с „Российский съюз ветеранов“ на Руската Федерация, със Свердловската ветеранска организация и с ветерани от Екатеринбург. Осъществихме обмяна на делегации . От 24 до 28 април т.г. по покана на Общорусийската организация на ветераните, наша делегация в състав ген.лейт.о.з. Стоян Топалов и полк.о.з. Бенчо Тилев участва в международна конференция, посветена на 75 годишнината от освобождението на Република Крим и града-герой Севастопол и взеха активно участие в обсъжданията. Работата на конференцията се популяризира от печата в гр. Севастопол и телевизионния канал „Россия-1“

УС на СВВБ с помощта на Министерството на външните работи и Министерството на отбраната ще се опита да подобри контактите с ветеранските организации на страните от Югоизточните Балкани и разшири контакта с „Российский съюз ветеранов“ на Руската федерация.

5. Организационна дейност

Уважаеми другарки и другари,

Неведнъж сме отбелязвали, че реализацията на Съюза и утвърждаването му в обществото като необходима, полезна и авторитетна организация, се дължи най-вече на организационната дейност във всички структури в центъра и по места.

През 2018г. направихме специален пленум, на който задълбочено оценихме работата в това направление. Тук и сега аз искам с удоволствие да отбележа, че продължава възходящата линия за реализиране на задачите

в направлението. Целият ни актив от ветерани, потомци и съмишленици с изключителна отговорност се отнасят към своите задължения.

През отчетния период са проведени всички планирани заседания на ЦУС и Изпълнителното бюро и областни отчетно-изборни конференции, съвещания, регионални срещи за обмяна на опит.

Направлението своевременно и задълбочено изготвяше годишните планове на Съюза и други такива, свързани с провеждането на отделни мероприятия. Работи активно за изпълнение на произтичащите задачи от миналия конгрес на Съюза.

Навреме се извършиха актуализациите в Софийски градски съд и след това в Агенцията по вписванията за настъпили промени в ръководството на Съюза.

В периода между два конгреса със задоволство може да се отбележи, че продължиха на добро ниво деловите ни контакти и съвместната ни работа с военно-патриотичните съюзи, Централното военно окръжие, Българския антифашистки съюз, Отечествения съюз, Национално движение „Русофили“ и редица други организации на централно, областно и общинско ниво, с държавни и местни ръководства.

Продължи взаимодействието ни с Министерството на отбраната, за което изказваме нашата благодарност към министър Каракачанов и директор на дирекция „Социална политика и политика по военно-патриотично възпитание“ Иво Антонов. Те предоставиха на Съюза значителна финансова помощ, както и с тяхна помощ ежегодно се реализираха посещения до паметни места в Унгария, Хърватия, Северна Македония, Сърбия и в нашата страна.

Кои са организационните проблеми, които спешно трябва да решим:

1. Да обхванем, приобщим всички ветерани към организацията. Да си платят всички членския внос, за да бъдат редовни членове и максимално да ги използваме във военно-патриотичната и родолюбива дейност с учащите се. От сведенията, които имаме без гр. София, област София и Търговище, от 937 ветерани, 615 плащат членски внос, т.е. са редовни членове и 322 не плащат членски внос. От водещите се по списък 1217 потомци и съмишленици, 930 са си платили членския внос и 287 не са платили. Крайно време е такива организационни аномалии да бъдат ликвидирани.

2. Да умножим и подобрим работата с потомците, съмишлениците, колективните членове и клубове. Те са бъдещата организация с подчертано военно-патриотична и родолюбива дейност.

3. Акцент на работата с учащите се в тясна връзка с техните преподаватели, Министерството на образованието и местната държавна власт.

4. Максимално единодействие с другите военно-патриотични и масови организации за по-добър резултат в патриотичното и родолюбиво

възпитание и успешна борба с неофашизма и ксенофобията. Да не забравяме борбата за мир и разбирателство между народите и че „единението прави силата”.

Това е накратко и обобщено дейността на СВВБ за отчетния период от X до XI-ия конгрес и задачите и проблемите за решаване за напред в една динамична и неспокойна вътрешна и външна обстановка. Не са споменати и добре решени задачи и проблеми и имена на наши активни отличници в своята работа, прекрасен пример за подражание, но това ще направите Вие във Вашите изказвания, като не спестявате и критичните съображения за недобре свършена работа и давате препоръки за по-нататъшната ни дейност.

Благодаря за вниманието!

Председател на СВВБ
Доц. д-р Иван Сечанов